

FEM MYRORPARKEN

1975

Inläsningsmaterial

Fem myror – ett lagarbete med många solister

TV2 hade sedan starten 1969 prioriterat program för barn. Ingrid Ekström hade skapat en barnredaktion, TV2 Barn, med ett 20-tal medarbetare med inriktning på program för barn i skolåldern. Nu var planen att från hösten 1972 också börja sända ett dagligt program för de små barnen.

I maj 1972 anställdes jag i redaktionen med uppdrag att producera ett program för att undersöka möjligheten att skapa ett nordiskt Sesame Street i samarbete med Children Television Network i New York. Sesame Street var en 30 minuters "educational show" med en tydlig avsikt att lära ut siffror, bokstaver, rättsord, kanslstryck och socialt samspel – viktiga begrepp i barns kognitiva, emotionella och sociala utveckling. Ett kompensatoriskt undervisningsprogram för underprivilegerade barn i ettersatta sociala miljöer. I Finland hade tv-sarvulen Zivi påbörjat bygget av en Sesame Strasse – skulle Norden gå samma väg?

Bedan från början märkte jag stor rökkan bland kollegorna i Nordvisjonen. Finnska var hoppade av och norska ses ville diskutera värdet av att lära barn siffror och bokstaver innan de börjar skolan. Sjuk barn också tempot i Sesame Street "heshlesende" högt och anslag "slager stungna av två vuxna i ren schlagervud" föga lämpliga för barn. Kritiska röster hördes också från TV2 Barn: "korvsoppning, barnen blir passiva", "amerikanska aggressiva undertoner" med mera.

Musikpersonerna i tv-serien Fem myror är för att föräldrar
Foto: SVT

STEN MÅRCKE / E.T. ALPHABET MED MÅNGA LÖSLIGT

Att som i Tyskland bygga upp en "Sesam gata" och översätta det amerikanska programmet var aldrig aktuellt. Redaktionen behövde inte *hela* innehåll i Sesame Street. Programutbudet innehöll redan många inslag som kunde ge stoff till barnens emotionella och sociala utveckling: Beples Godnattsund, Muulian, Totte och Staffan Westerbergs program för att nämna några. Jag valde därför att satsa på sådana begrepp och symboler som hör samman med den kognitiva utvecklingen. Programlängden var bestämd till en knapp halvtimme med en blandning av hälften amerikanska och hälften svenska inslag. Ett collage med flera olika formelement: amerikanska dockinslag med bland andra Ernie och Bert och siffer- och bokstavsanimationer blandade med svenska filmer och animationer och två studiovärdar, Lasse Åberg och Ardy Strüwer. De var då ett populärt komikerpar som skulle kunna locka många vuxna att se programmen tillsammans med barnen. De hade också en lägmäld spelstil som jag bedömde skulle fungera ihop med de amerikanska formelementen. Jag hoppades få till stånd en filosoferande Ernie och Bert relation också i de svenska spelarinslagen. Resultatet blev dock ett alltför dämpat och monotont uttryck. Jag insåg att programmen skulle behöva en livligare spelstil men såg framför allt att det skulle bli svårt att matcha kvaliteten i Sesame Street dockorna. Och det var ju det som var den stora utmaningen: att uppfinna ett svenskt format som passade Ernie och Bert, Groover och de andra. DR gjorde parallellt ett danskt provprogram och de stötte på samma svårigheter att sammansmälta amerikanskt och nordiskt. I tillägg till dessa formproblem fanns också en underliggande skepsis mot den förmedlande, reklamspräksinfluerade inlärningsstil som Sesame Street menades representera. Mot den ställdes en annan laborerande, undersökande och resonerande stil – en pedagogik som också jag satte främst.

I slutet av oktober tog barnvevcheferna i Nordvisionen beslutet att för tillfället inte gå vidare med Sesame Street. NRK hoppade nu av helt medan DR Barn och TV2 Barn bestämde sig för att överväga att utveckla en rent dansk respektive en rent svensk programserie i collageform med möjligheter att byta inslag med varandra.

Under året hade Barnsugutredningen från 1968 lagt fram sitt betän-

kande "Förskolan". TV2 Barn engagerade en av utredningens pedagogiska experter, Karl-Axel Sverud från Göteborgs Universitet. På ett redaktionsseminarium i början av december beskrev han utredningens syn på barns utveckling och deras behov av stimulans från omgivningen, något som han menade mycket väl kunde ströjas av TV-program som syftar till tidig begreppsträning, viktigt för senare läs- och matematikförståelse. Men av "kamraterna" på TV2 Barn var flertalet fortfarande tveksamma till värdet av att göra program om klassificering, relationsbegrepp och symboler som siffror och bokstäver.

Första programserien

Nytt år, 1973. Även om vi inte nått ända fram, fanns det potential i hit-tills genomfört arbete.

Jag fick än en gång uppdraget att som projektledare driva utvecklingsarbetet vidare på nordisk nivå och att som svensk producent skapa 15 program för sändning senhösten 1973. DR ställde upp samma produktionsmål. NRK och nu också YLE anmälde intresse att delta i ett utvecklingsmöte med nordiska forskoleexperter som skulle hållas i mars i Köge söder om Köpenhamn.

Nu var det hög tid att forma det svenska produktionslaget. Ingrid Edström ansåg att det behövdes ytterligare en producent från redaktionen. Lasse Haglund anmälde intresse. Han liksom jag hade anställts året före för att förstärka småbarnsurbudet. Under april lade vi grunden till programserien med bestämmingar av mål, målgrupp och metod. Arbetet med Sesame Street hade gett mig tillfälle att reflektera över möjliga programmål i det svenska utbudet och efter resonemang med Karl-Axel Sverud och flitig läsning av hans bok "Inläring i förskolan" kunde vi ganska snart ställa upp en första målskrivning. Provprogrammet hade sökt gripa över för många mål och därför valde vi nu bort bokstäver och skriftspråk i den här omgången för att istället koncentrera oss på de verkligt grundläggande färdigheterna:

- Att kunna ljud och bildskriminera, att kunna gruppera, klassificera efter egenskaper

- Att kunna förstå relationer i storlek, läge, avstånd och tid, att kunna bilda par.
- Att kunna beskriva egenskaper hos mängder i termer av lika många, större än, fler än, mindre än, färre än.
- Att kunna använda siffrorna 0–20 och att kunna konservera antal (till exempel att förstå att fem myror är fler än fyra elefanter).

Vi hade en tydlig pedagogisk avsikt att stimulera barn att leka med exempelvis storleks- och lägesbegrepp eller klassificering efter egenskaper. Vi hoppades att kunna skapa ett så attraktivt program också för vuxna att de skulle vilja leka vidare efter programmet och fortsätta den inlärningsprocess som programmet startat. Vi ville också nå sådana hemmiljöer där böcker och medelklassbildning var bristvara och där vi utan att formulera oss i termer av kompensatorisk undervisning hoppades göra nytta för de resurssvaga. Läsning av Rita Liljeströms bok "Uppväxtvillkor" var en inspirationskälla liksom mötet med henne i det nordiska seminariet.

Formen för programmet enades vi om skulle vara collage med två tyngdpunkter, tre till fyra längre inslag med programledare/skådespelare och tre till fyra dockinslag. De övriga formelementen skulle vara animationer, filmer med barn och stilbildserier med foton eller teckningar. Sammanlagt ett 20-tal inslag per program. I slutet av april upprättade vi ett måldokument med dessa formuleringar om målgrupp och metod:

Vilka vänder vi oss till? Vi tycker inte att det är fruktbart att försöka bestämma huruvida våra ritare är 3, 4 eller 7 år och inte heller var de finns. Vi vänder oss helt enkelt till de barn som inte kan det vi försöker lära ut.

Hur kan det göras? Vi har valt collageformen. *Vårje* inslag i collageet bör vara inriktat på att ge barnen logiskt-språkliga färdigheter.

Vi tycker att det kan ske i två grundformer:

- Lek och spel med begreppen.
- Tillämpningar av begreppen på barnen själva och den värld barnen känner till.

Under senvåren var den interna produktionsgruppen från barnredaktionen formad med Bengt Linné och Lasse Haglund som producenter, där Linné hade det övergripande projektledarsvaret, med Eva Wiesel som scripta, med Björn Fredlund som produktionssekreterare och med Jan Brandhildh och Sylvia Eriksson som produktionsassistenter. Brandhildh var också ljudspecialist och skulle nu skapa de speciella ljudeffekterna till animationerna. Från provprogrammet knöts också tecknaren och konsnären Owe Gustafson och kompositören Bengt Ernyrd. Gustafson fick snart den första beställningen på siffror och mängder 1–9. Av två andra tecknare, Kjell Ivan Andersson och Lars-Erik Eriksson, beställde vi tecknade serier om storleksbegrepp och om lägesrelationer och där tog producenten Thomas Löfdahl ansvaret för produktion med egen speakeersats.

Det var mitt i maj månad 1973 och stor tidspress! Högsta prioritet: Valet av skådespelare, valet av docktrillverkare, valet av dockspelare och valet av författare till dockor och till spelarsketcher. Stressande utmaningar! Och vad skulle programserien heta? Vi siktade alltså mot ett underhållande program för barn och vuxna, så varför inte fråga Magnus Härenstam och Brasse Brännström? De hade etablerat sig som komiker-kronprinsarna sedan ett par år med flera nöjessuccéer i tv. Jag hade lärt känna Magnus på en tv-producentkurs i november 1962 där vi tillsammans gjort en examensproduktion om "Händer". Vi avtalade ett möte på restaurang kb den 24 maj. Jag kände omedelbart att de två förstod intentionerna och programformen. De vistades ibland i New York för att inspirera sig och de kände till Sesame Street. Vi beskrev vår idé med ett programledarpar med Ernie och Bert som förebild och redan där vid bordet började rollfigurerna växa fram – Magnus som Bert knarrigt, korrekt egg-headed ofta lätt irriterad men med stark kompiskänsla och Brasse som Ernie en liten, rund, street smart och godmodig gamång som kan väcka Bert mitt i natten med grubblerier om relativiteten i begreppspar stor och liten. Vi berättade för Magnus och Brasse att vi just frågat den snabbskrivande poeten och dramatikern Sandro Key-Åberg om han ville hjälpa till med manus för två dockor och också föreslå grundidéer för tre skådespelare, två män och en kvinna. För det hade vi lärt oss av prov

programmet, att vi behövde tillföra en kvinnlig röst. Tre aktörer skulle skapa chans till "rä slår den tredje-spel". Magnus och Brasse hade inget självklart namnförslag. Anita Ekström? Vi räffade henne men upplätade inget större engagemang och problemet kvarstod under sommaren. Vi avtalade en manuskrivareperiod till andra veckan i september i Göteborg, där Magnus och Brasse skulle spela krogshow med Lill Lindfors på Lorensbergsteatern. När scenografen Bengt Peters fick nys om att vi talat med Magnus och Brasse hörde han försiktigt av sig med frågan om det förelåg behov av scenograf, han hade jobbat med paret i några nöjesproduktioner, och så kunde det nu lyckligtvis arrangeras. Produktionslaget var därmed komplett.

Sylvia Eriksson hade fått på sin lott att reka dockbyggare och dockspelare. Anti Landherr och Lars-Arne Hult engagerades och de började utveckla två dockor. Knysien och Fräs. Sandro levererade manus och idéer kontinuerligt under juni och juli. Den 27 juli besökte vi Sandro i hans sommarviste i Mariannelund i Småland. Vi gick igenom ett antal idéer till spelarsketcher som skulle gestalta olika begrepp ur mällistan. Här presenterade Sandro "Framåt-bakåt-tangon", "Här och där ramsan" och "Tunnan-bakom, framför, bredvid" bland andra.

Nu var vi på väg! Men hur och var skulle vi hitta vår kvinnliga skådespelare? Omständigheterna förde oss till Malmö, eftersom studioresurserna i Stockholm var överbokade i andra halvan av oktober och första halvan av november. Malmö-tv blev lösningen. Och där träffade Linné, Haglund och Peters en malmöscenograf, Yvonne Dünkelberg, som tipsade oss om en skådespelare i musikteatergruppen Oktober, Eva Remaeus. Samma kväll den 21 augusti träffade vi henne hemma på Ostindiefaragatan på Gamla Väster i Malmö. Vi föll direkt – vackra, glada, kloka ögon och så den mjuka skånskan. Och hon kunde sjunga! Magnus och Brasse kunde ta rollerna som rivaliserande ungarlar eller så kunde de tre vara mamma, pappa och Brassebarn.

Måndagen den 10 september reste Linné och Haglund till Göteborg för en veckas manusarbete med Härenstam och Brännström på Park Avenue Hotel. Arbetsdagen inleddes med "seminarium" om de begrepp ur mällistan som skulle ligga till grund för dagens manusnickrande följt

Överst: Bengt Errnvid, Bengt Peters, Owe Gustafson, Lasse Haglund. Mitten: Sylvia Eriksson, Eva Wiesel, Bengt Linné. Nedre: Brasse Brännström, Eva Remaeus, Magnus Härenstam.
FOTO: SCAMPIX

av en genomgång av de grundidéer och "manusbortnar" som Sandro och vi skissat under sommaren. Ett dagligt pensum skulle omfatta minst fem färdiga manus. Utmaningen var att hitta på igenkännbara vardags-situationer med en eller flera komplikationer och problem, som bara kan lösas genom att man känner till hur man använder dagens begrepp. Ett exempel kan vara "Trevningsängens". Brasse har problemet att han inte kan sova om han inte får ligga över eller under. Lösning: han får ligga mittemellan, över Eva och under Magnus. En lektion om några lägesbegrepp och om relativitet! Ett annat krav på vardagsituationen är

självfaller att den måste vara spelbar och innehålla komikpotential och vilka skulle kunna bedöma det bättre än sketchskådespelarna? Det var naturligtvis en avgörande tillgång för projektet att ha Magnus och Brasse i den kombinerade rollen som skådespelare och författare. De visste ju redan när vi spånade idéer hur man i spelet skulle kunna locka fram skritt hos publiken!

När veckan var till ända hade Magnus, som förde protokollet, tecknat ned ett 20-tal sketchmanus, bland dem de första fem av Brassers djurlådor. Vi behövde producera cirka 50 sketcher för de 15 programmen, så vi avtalade ännu en manusvecka i slutet av månaden i Malmö, dit deras krogshow då skulle flytta. I början av oktober drog en karavan från tv2 Barn i Stockholm till Malmö. Jan Brandhildh hade med sig "djungelvrålen" till djurlådan och färdigställdt nu flera av ljudeffekterna till Owe Gustafsons sifferanimationer. Innan vi for till Malmö tittade vi på några ljudlagda animationer i klippbord och kände då att vi verkligen var på väg – "Onödigt bra!" kommenterade Magnus berömmande och säkert också lättad över att kunna räkna med hög kvalitet före och efter de egna sketchinslagen i collaget.

Vi installerade oss i ett par lägenheter på Vougtis väg 36 i det nya bostadsområdet Rosengård i Malmös södra utkant. Ett kollektivboende sparsamt möblerat från Malmö-tv:s möbelförråd och med en flanellograf på köksväggen, där vi byggde upp programcollagen sena kvällar. Och så i repetitionslokalen på Djäknegatan träffades Magnus, Brasse och Eva. De fann snabbt varandra under repetitionerna och i arbetet i studion. Under friss och med många varma skritt gjorde de pedagogik till konst! Samspel och känslor var på plats. "Framåt – bakåt tångon", "Sju pussar", "Triangelorkestern", ToallEt och Treväningsrängen och alla i studion höll andan när Eva sjöng 1–20, Bengt Ernryds vackra ballad.

Premiärdagen var måndagen den 19 november. Det blev succé, publikt och i recensionerna.

Tv2:s ledningsgrupp kunde andas ut. Vi fick nu höra av vår chef Ingrid Edström att vissa andra redaktionschefer hade uttryckt oro över lång produktions tid utan resultat. Inte minst hade det "obegripliga" och "omöjliga" namnet på programserien vållat stor irritation. Ingrid ringde

under redigeringen till Malmö, men då var det för sent att ändra. Namnet kommer från ett exempel på antalskonservation som Karl-Axel Sverud hade använt i en föreläsning och som Jan Brandhildh, en sen namnkläckarkväll påminde om.

Andra programserien

Januari 1974. Det blev som vi trodde. I policygruppens stormöte i slutet av månaden anklagades vi för att ha infört en främmande "kommersiell kod" med stressigt tempo och aggressiva uttryck som exempelvis Magnus irriterade fäktande med hatten, men vi kunde trösta oss med publikforskarnas utvärdering, där det visade sig att programmen i många familjer satt i gång en lek-och läroprocess kring exempelvis siffror och mängder. "Han kan se att det ligger två eller tre saker på brödfåtet." "Hon finner nöje i att räkna nu. Förr blev hon arg när man skulle räkna med henne." Eller storlek och klassificering: "Visade oss med apelsinskal i tre olika storlekar och förklarade som Knysten gjorde på tv." "Håller på med djur som Brasse i djurlådan och vilka som passar ihop och inte." Eller "Dansar tango med mamma och syskon" och "Pussandet praktiserades ivrigt hela kvällen."

I februari fick vi en beställning på en andra omgång, 3 x 5 program för sändning i början av året därpå. Förberedelser under våren och aktiv produktion under hösten och vintern. I vår efteranalys av produktionsprocessen konstaterade vi att arbetstempot varit alltför högt framför allt i dockproduktionen och vi tog nu två beslut: Att lyfta bort dockinslagen ur collaget och att införa bokstavsmålet.

Vi behövde fler sketcher och uppfann ett nytt formelement "Skriva namn". Sylvia Eriksson producerade minutlånga inslag med foton på barn och framväxande ljudade namn till Bengt Ernryds jazzimprovisationer. Owe Gustafson fick nya beställningar på stora och lilla alfabetter och på stora och lilla elefanten som visar bokstäverna. Lena Anderson och Christina Björk engagerades för fler tecknade inslag om läge och storlek, som Annika De Ruvo producerade med Monica Zetterlund som berättare. Linné och Haglund kompletterade mallistan med de nya målen: att känna igen bokstävernas form, att känna igen bokstavslyden, att

Bakgrund

Lek och Lär

Jamtli har under många år erbjudit barn och barnfamiljer möjligheter att leka sig in i historien med alltifrån enkla gungor och träleksaker till välplanerade och personalleda Tidsresor.

Inom ramen för detta lekpedagogiska utbud finns de tematiska lekmiljöer som går under benämningen Lek och Lär vilka produceras och erbjuds utifrån den pedagogiska övertygelsen att barn lär när de leker¹. På Jamtli finns i dagsläget sju Lek och Lär miljöer inom teman som till exempel berör mejeri-, transport- och handelshistoria. Miljöernas kapacitet varierar från möjligheten att välkomna enstaka barn till en hel skolklass. Oavsett tema eller kapacitet så förenas de under kravet att det skall finnas en tydlig koppling mellan de lekmöjligheter som erbjuds och den historia Jamtli vill synliggöra. Barnens Trafikskola ingår som en del i den miljö som lyfter fram 50-talet i allmänhet och bilismen i synnerhet. Barnens Mejeri erbjuder möjligheten att leka sig in i hur det var att arbeta som mejerska under tidigt 1900-tal. Utifrån de positiva erfarenheter Jamtli har av ovanstående lekpedagogik är ambitionen att även den lekmiljö som kommer att ingå i det nya 1970-talsområdet ska följa Lek och Lärkonceptet.

Fem myror är fler än fyra elefanter

Samhällsutvecklingen från 50-talet och in de följande decennierna innebar en stark ekonomisk tillväxt i Sverige där till exempel kulmen inom industrinäringen nådde sin topp 1975 med ca. 1, 2 miljoner sysselsatta. Detta kom bland annat att innebära större efterfrågan på arbetskraft vilket medförde att även kvinnor i högre grad lämnade hemmen för annat arbete. Kvar i hemmen fanns barnen som plötsligt skulle tas omhand av andra än familjen. Som en följd av detta kom fostran och undervisning av barn i fokus i slutet av 60-talet och början av 70-talet. Barnstugeutredningen som presenterades 1968 följdes 1972 av "Förskolan" baserad pedagogiskt på Jean Piaget och Erik Erikssons teorier och beskrev sättet som förskoleverksamheten skulle bedrivas. Något som vi bland annat känner i form av den så kallade dialogpedagogiken. I televisionen skulle barnprogrammen undervisa barn om samhället, både i Sverige men även hur situationen var i andra länder. Det fanns de som hade det sämre än oss. Barn i andra länder kunde bo i cementrör och morfar kunde dö. Barnprogrammen var lugna och övertydliga för att barnen skulle hinna med och förstå.

I skenet av denna 70-tals "atmosfär" kom så ett barnprogram in och tog för sig av barnens uppmärksamhet på ett sätt som stred mot den gängse normen vad det gällde synen på hur barn skulle bemötas. Kontrasten blev tydlig med hjälp av fart och fläkt, glitter och glamour, sång och musik. Dessutom vilade pedagogiken på en annan grund än vad Barnstugeutredningen förordade.

Inför programutvecklingen av "Fem myror..." studerades det amerikanska tv-programmet "Sesame Street" som hade som mål att skapa möjligheter för underprivilegierade barn att lära sig att läsa och skriva och kommunicera med varandra. Sveriges Radio valde dock en helt egen väg tillsammans med Magnus, Brasse och Eva samt Göteborgs Universitet och det första avsnittet sändes den 19 november 1973. Efter utvärdering och analys av de pedagogiska effekterna ändrades programmets syfte till att helt enkelt visa hur roligt det kan vara med siffror och bokstäver. 1975 tittade 80% av barnen i åldrarna tre till sex år på programmet och än idag, nästan 40 år senare kan vi regelbundet möta Magnus, Brasse och Eva i SVT:s utbud.

Mål

Målet med att skapa en lekmiljö utomhus som följer temat ”Fem myror är fler än fyra elefanter” är att skapa möjligheter för barn och vuxna att leka med en del av 1970-talet som både mor- och farföräldrar. Föräldrar samt barnbarnen har egna upplevelser av. De vuxnas tillbakablick och barnens nutida erfarenheter skapar stora möjligheter att verkligen uppleva lekmiljön tillsammans med varandra. På samma sätt som programmets syfte var att visa hur roligt det kan vara med siffror och bokstäver syftar även lekmiljön till att erbjuda spännande och lustfyllda lekmöjligheter inom siffrornas och bokstävernas värld.

Målgrupper

Förutom att vi givetvis strävar efter att alla som besöker Jamtli skall känna sig välkomna och lämna miljöerna med behållning krävs ändå mera definierade målgrupper för att kunna erbjuda ett relevant utbud.

Målgrupperna för ”Fem myror...” på Jamtli identifieras utifrån lekmiljöns mål vilket ger oss att alla som någon gång har sett tv-programmet definieras som en målgrupp med syftet att de skall få en möjlighet att känna igen sig och uppleva att de kliver in i tv-programmet. Här finner vi människor från alla åldersgrupper.

Den andra målgruppen blir i första hand de barn, med eller utan föräldrar, som inom åldersspannet 3-12 år känner lust att leka med de möjligheter som ges inom temat oavsett om de sett tv-programmet eller inte.

Ytterligare en målgrupp som kräver särskild eftertanke är alla de besökare som kommer från andra länder. Om vi utgår från att de inte känner till programmet samt naturligtvis använder ett annat språk står vi inför en spännande utmaning.

I samband med definitionen av olika målgrupper skall det också tas hänsyn till att hela den nya lekmiljön kommer sträva efter mycket hög nivå av tillgänglighet med målet att bli den lekmiljö som bäst kombinerar en kulturhistorisk turistattraktion med största möjliga tillgänglighet.

Metod

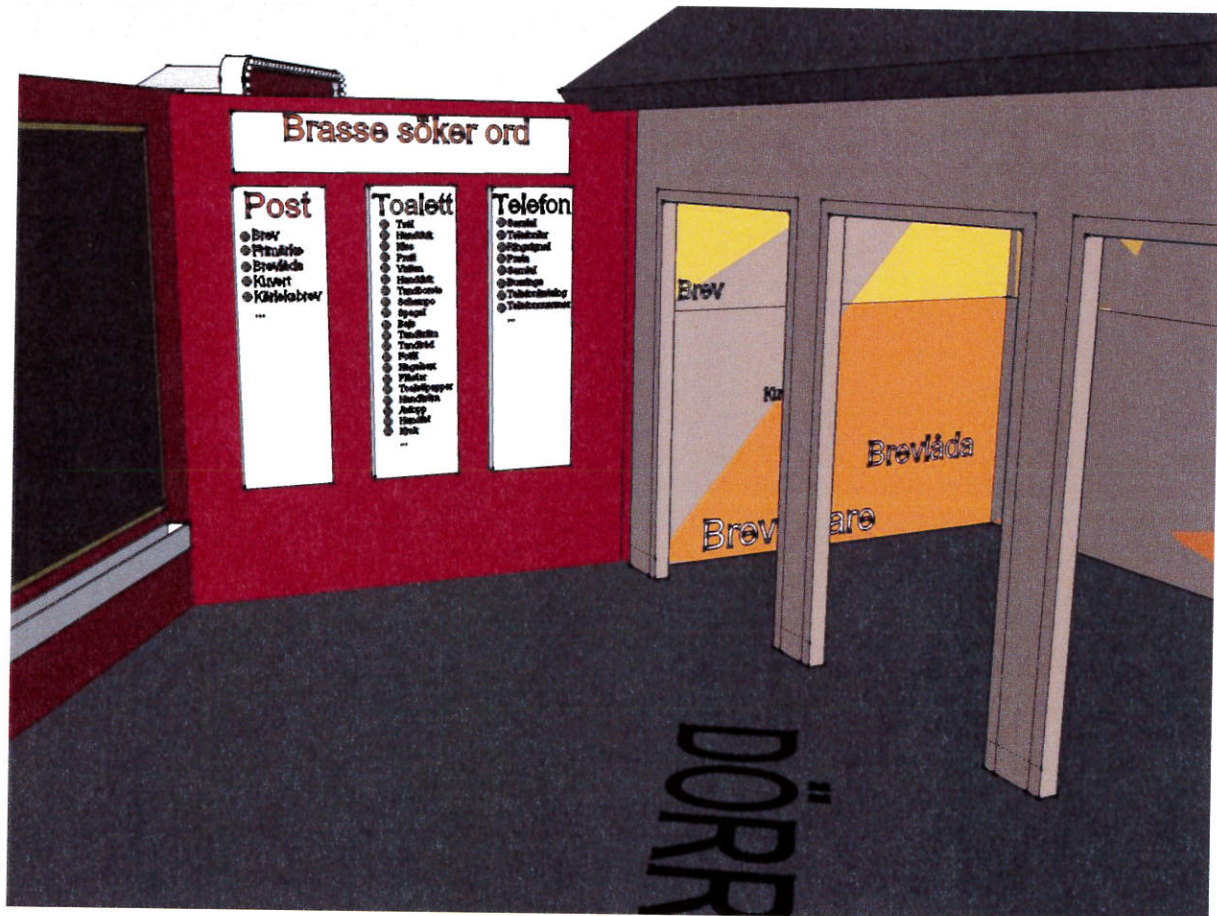
1. Besökaren skall förstå att lekplatsen är ”Fem myror är fler än fyra elefanter”
2. Lekmoment och lekmiljöer från programmet skall finnas som konkreta aktiviteter.
3. Miljön berikas med icke programspecifika möjligheter
4. Miljön utvecklas med utgångspunkt i Boverkets riktlinjer inför 2010

FEM MYROR-PARKEN PÅ JAMTLI

Dörr- och lucklek

Brasse letar ord

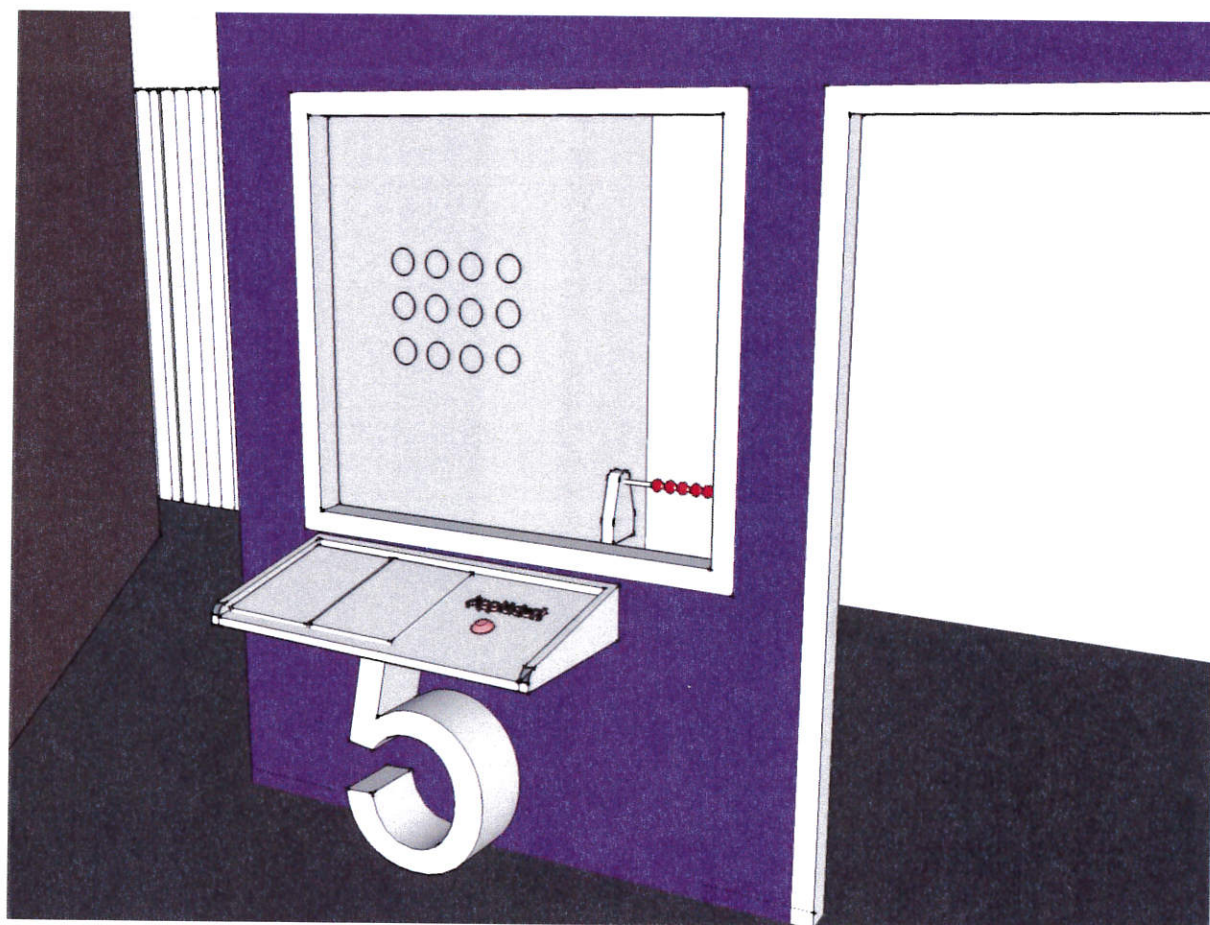
Baserat på sketchen "post, telefon, toalett" där Brasse jämför sin lapp med texten "toalett" med orden på de tre dörrarna skall besökaren välja ord under rubrikerna post, toalett och telefon på utsidan av huset. Vid varje ord på listorna finns en knapp som trycks in, varefter en lampa tänds vid ordet på listan. Uppgiften är sedan att gå in vid rätt dörr och leta reda på de ord, ett eller flera, som valdes på utsidan. När orden hittas, trycks en knapp in vid ordet varefter lampan på utsidan släcks. Små barn väljer ett ord, stora barn väljer flera ord.

Femtusenkronorsfrågan

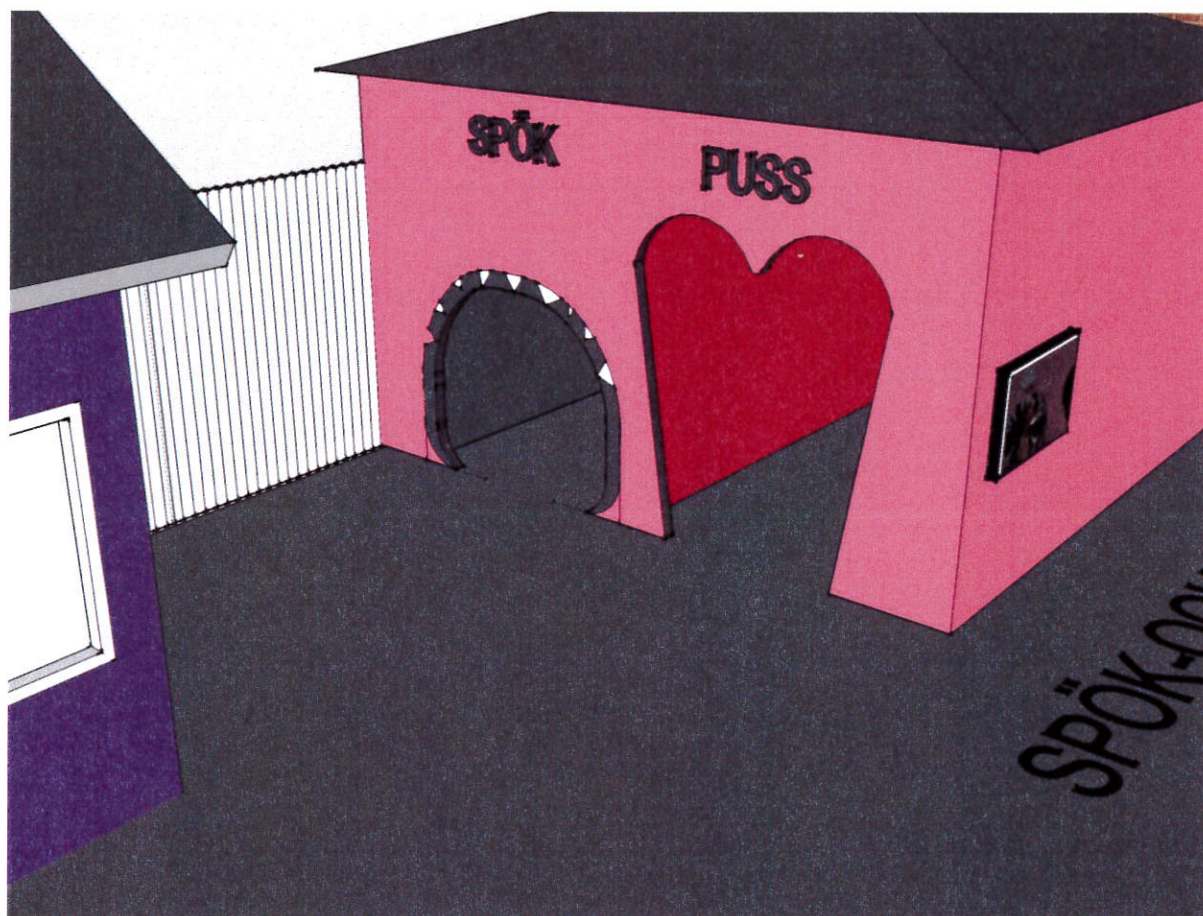
Baserat på sketchen "Femtusenkronorsfrågan" får en person sätta sig i frågeburen och svara på frågor som ställs av en annan person. Förberedda frågor finns att läsa på pulpeten utanför. Alla frågor har, enligt sketchen, svaret fem. När rätt svar ges kan personen utanför trycka ned applådknappen och ett stort jubel hörs från högtalare. Givetvis är det öppet för besökarna att ställa egna frågor och trycka på applådknappen efter egen fantasi.

Spök- och pusstunnel

Här får besökaren uppleva spök- och pusstunneln i en form som de aldrig sett den tidigare. Till det yttre känns entrén till de båda tunnelarna igen men här går det även att kliva in i tunnelarna för att upptäcka läskiga och mysiga saker. Munnar som pussar, blodiglar som dinglar från taket osv. delvis utifrån det som Brasse nämner i sketchen. Båda tunnelarna blir vardera 4 meter lång med ljud och ljus för att skapa önskad effekt.

Aktiviteten kan kombineras med luckleken vid byggnaden alldeles intill där det är möjligt att lösa entrébiljett till spök-och pusstunneln. Givetvis i lekens anda med fast scenografi för puss- och spökbiljett, ett kassalåda etc.

Magnus, Eva och Brasses rum

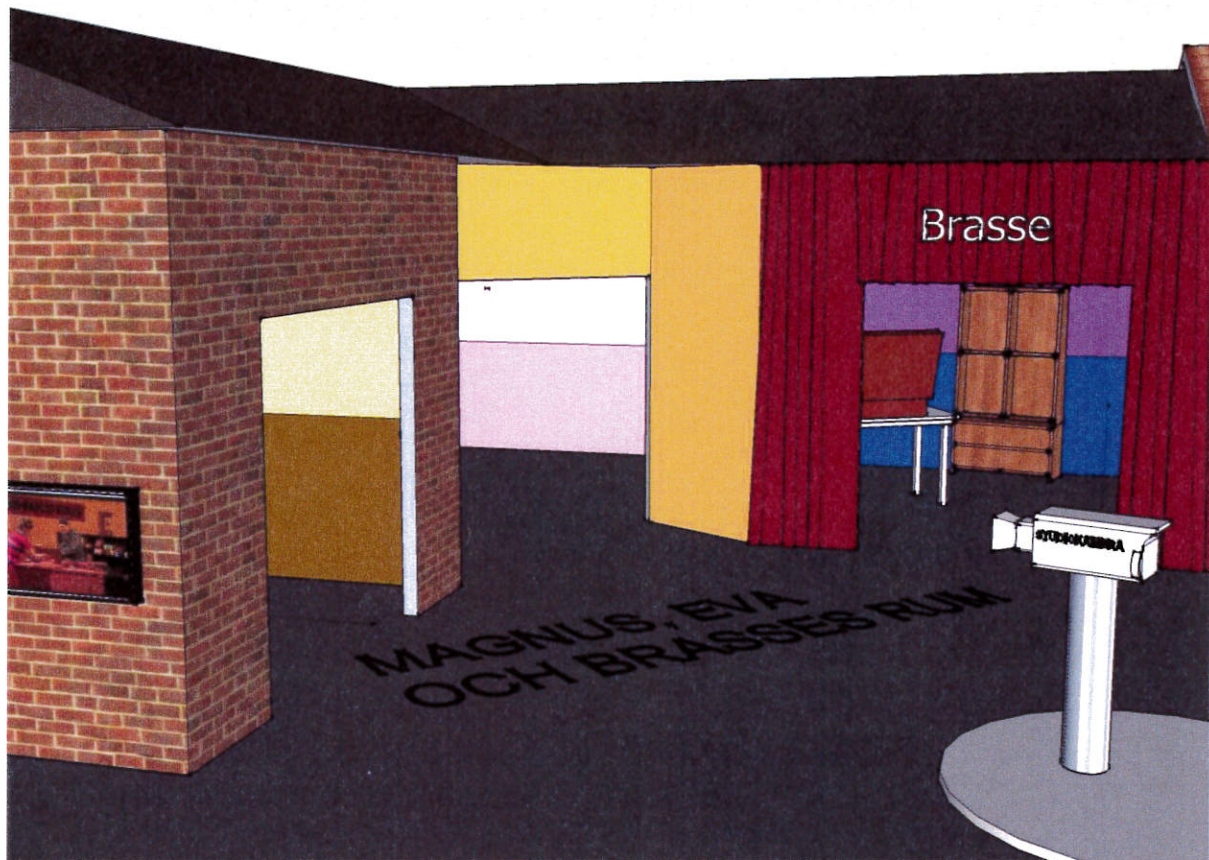
Då det inte är helt tydligt exakt hur de olika karaktärernas hus och hem ser ut i teveprogrammet är syftet med dessa rum att utgå från vilken typ av aktivitet som resp. karaktär ofta förknippas med i teveprogrammet. Det finns olika utgångspunkter för detta men med denna lösning har vi valt följande utgångsläge:

Magnus: Förestår ofta en butik eller serviceinrättning såsom cykelhandlare, konditor, säljare av skämtartiklar osv. Här utgår vi från originalets E-verkstad och skapar en miljö där barnen får arbeta med alla bokstäver i alfabetet med syftet att laga dess och skapa hela bokstäver som placera i mallar.

Eva: Sysselsätter Magnus och Brasse med div. övningar utifrån lägesbegrepp. Här placeras fasta skattkarteinstruktioner som t.ex. den läskunnige personen läser upp för barnet hur den skall gå för att hitta rätt. T.ex. ”Börjar vid pianot med ryggen mot tangenterna, ta två steg framåt, ta ett steg till vänster...”

Brasse: Utan tvekan den mest givna lösningen med Lattjolajbanlådan i centrum. Besökaren får själv öppna lådan som släpper ut djurljud varannan gång. De olika djurillustrationerna sitter fast på träskivor som sedan placeras i bokhyllan. Besökaren får nu själv välja vilka djur som hör samman och vilka som skall bort.

Utanför alla rum står en studiokamera in mindre format(tillverkad av glasfiber) som är möjlig att titta genom in i rummen. Syftet är att markera kopplingen till teveprogrammet samt göra det möjligt att rama in resp. rum och ”filma” det som händer framför kameran.

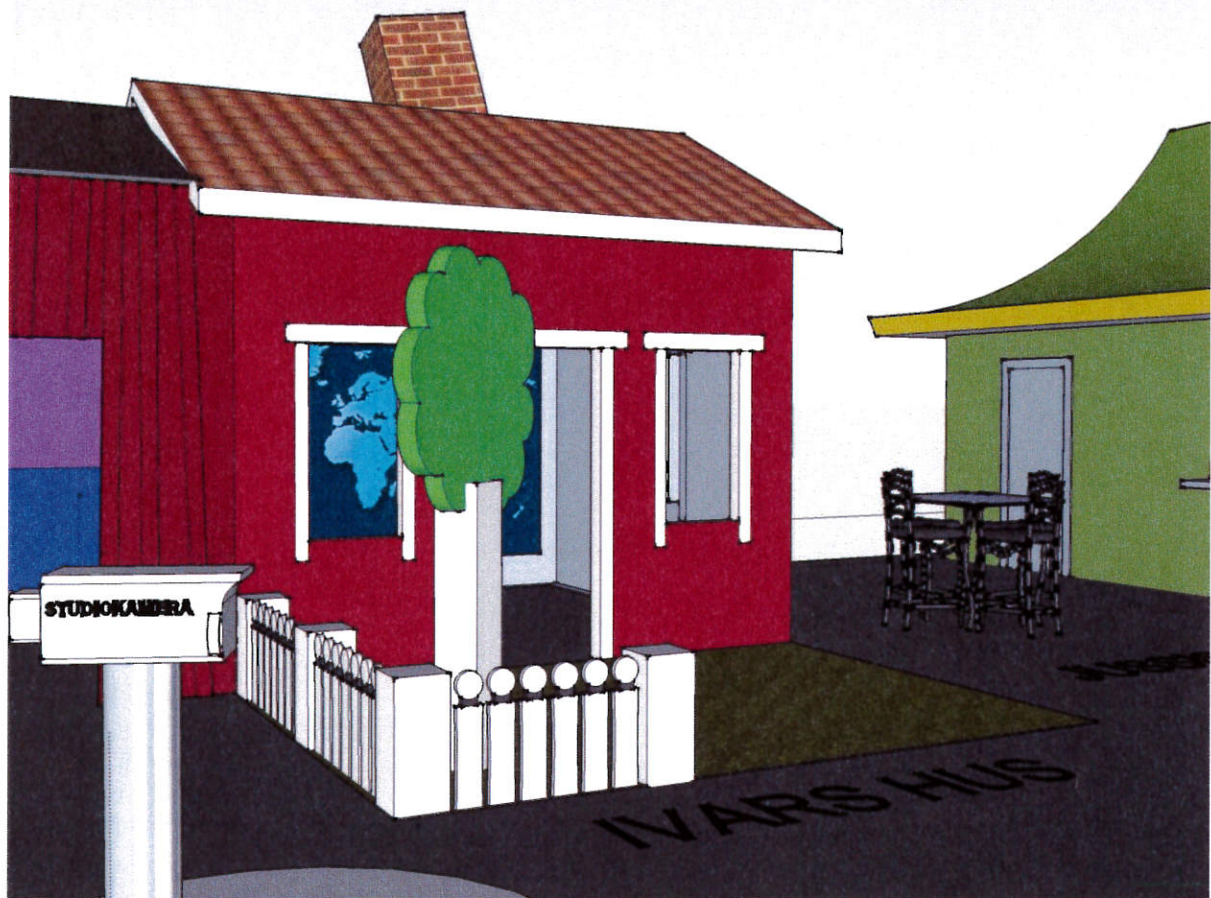
Ivars hus

Här kan besökaren kliva in i Ivars hus och ta del av hans internationella inriktning och intresse för bokstaven i. På ena väggen sitter en stor karta (2x3 m) där ca. 50 orter som börjar på bokstaven i är utplacerade. I enlighet med visan om Igelkotten Ivar finns dock Bulgarien med. På kartan finns olika resruttor utplacerade som barnen kan följa med en figur som föreställer Ivar. Figuren är platt och magnetisk för att kunna sitta fast på kartan som även den är magnetisk. Två barn kan nu med hjälp av en enkel anordning dra figuren över kartan med syfte att följa de markerade resrutterna. Utmaningen är att inte av misstag hamna i Bulgarien (vilket händer i visan). Vid Bulgarien sitter en kraftig magnet som drar till sig Ivar om barnen låter han resa för nära.

Vidare finns även "Ivars i-museum" i form av en stor bokhylla med många (ca. 40 st) hyllor av delvis olika form. Här har Ivar samlat på sig saker som börjar på i som t.ex. isterband, ishockeyklubba, igloo, inneskor, bild på kompiserna Ingemar osv.

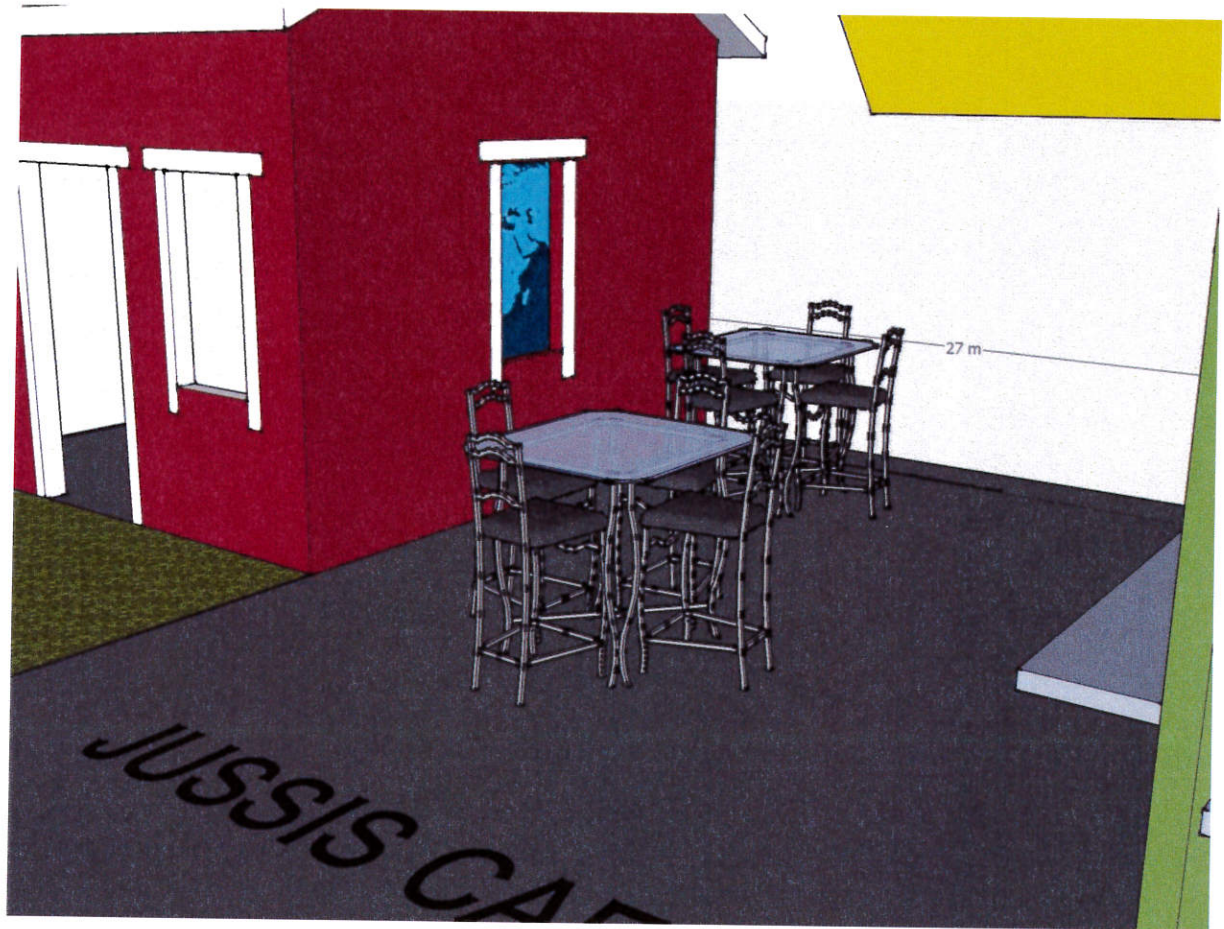
För övrigt är Ivars hus en plats som kan varmhållas året runt vilket gör det möjligt att samla mindre grupper, t.ex. barn från Jamtli öppna förskola för att bedriva pedagogisk aktivitet.

Jussis Café

Jussis Café finner vi som scenografisk bakgrund i dans- och sångnumret för bokstaven J. I upplevelseparken fungerar Jussis Cafe som namnet på den yta där besökaren kan sätta sig ned och njuta av den glass eller kory som kan köpas i kiosken. I Jussis Café finns även en jukebox som spelar alla sång-och dansnummer, A-Ö med både bild och ljud.

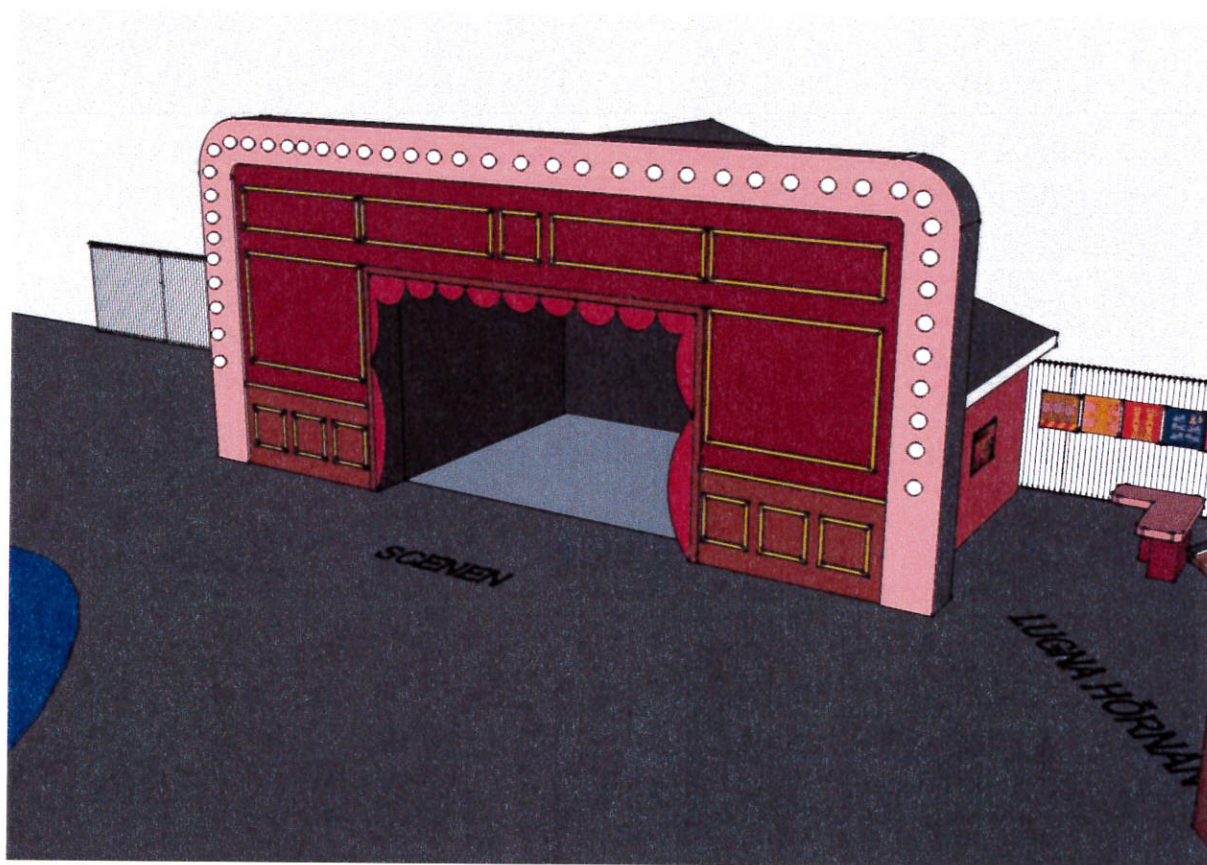

Scenen

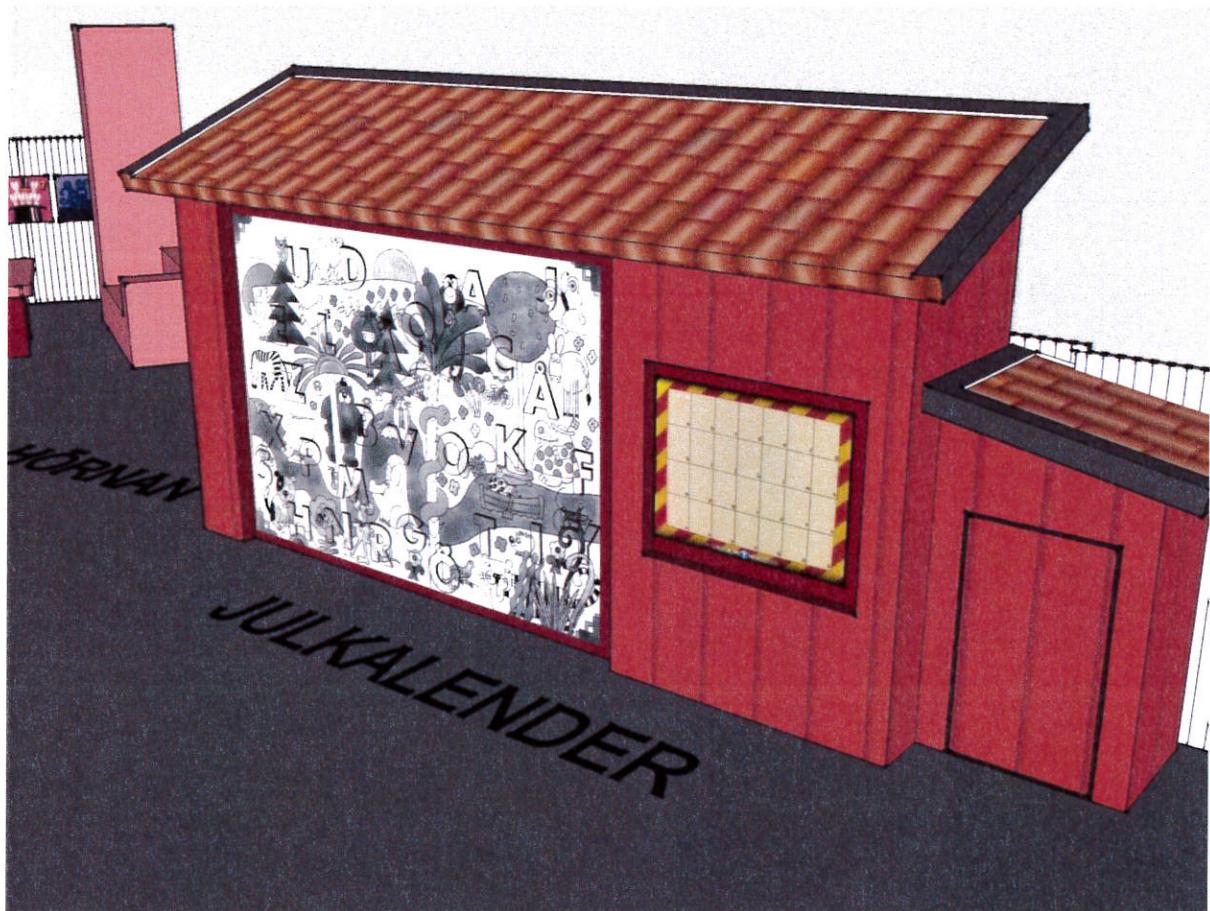
Ett par gånger per dag kommer tre aktörer att gå in i rollerna som Magnus, Brasse och Eva för att genomföra shownummer som baseras på teveprogrammet men som nyproducerats av Lasse Haglund och Bengt Linné för de aktuella förutsättningarna på Jamtli. Scenen smyckas med fast och rörlig scenografi/rekvisita. Aktörerna sjunger ”singback”.

När scenen inte används för organiserade shower är det fritt fram för besökaren att själv vara på scenen och bestämma vad de vill göra. Den fasta scenografin är densamma som vid ovan nämnda scenshower.

Julkalendern

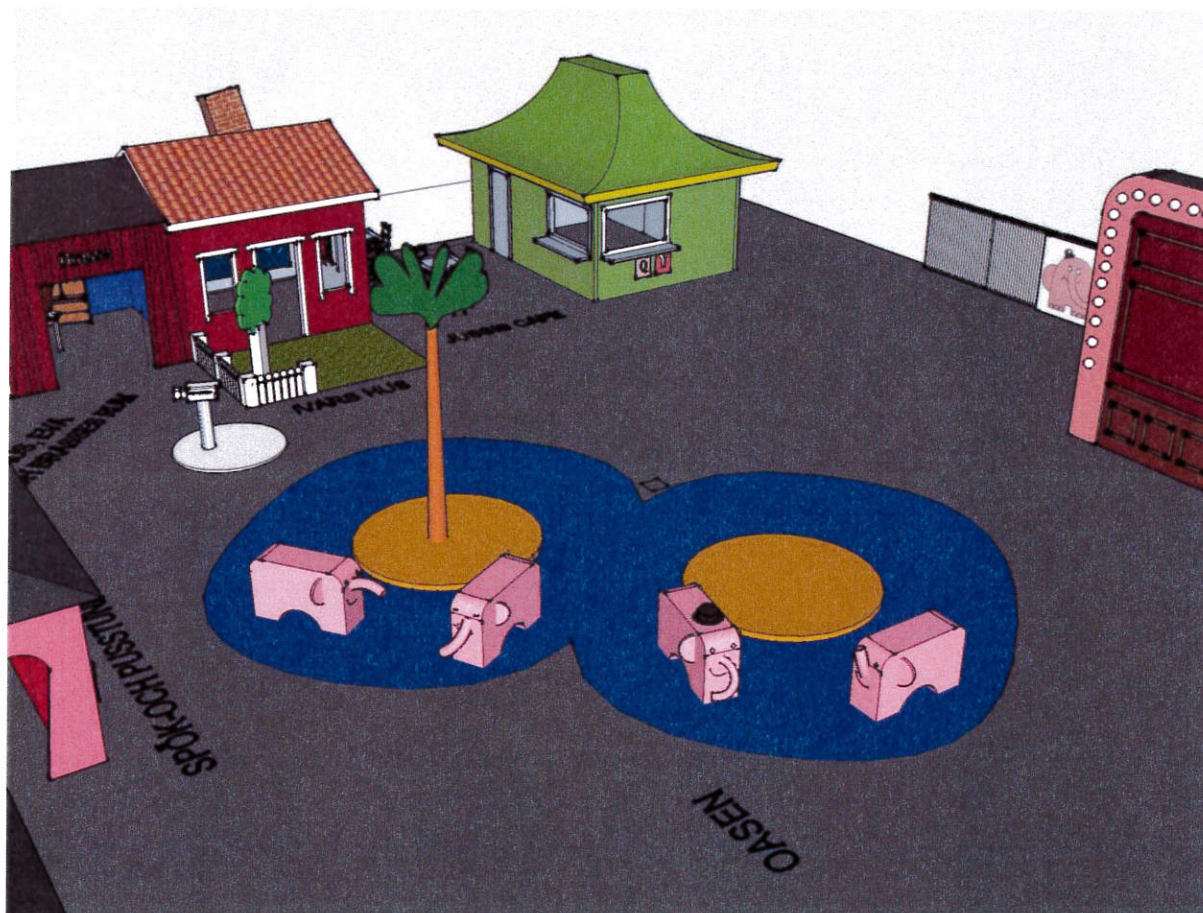
Julkalender nyttillverkas i stort format (ca. 3x2meter) och placeras i likhet med originalet tillsammans med en ladugård/uthus med tillhörande utedass. Vid varje stor bokstav på kalendern placeras en knapp. Vid sidan av kalendern finns de små bokstäverna i samma format som originalet. Även här sitter en knapp vid varje liten bokstav. Uppgiften är nu att bilda par. En person trycker in knappen vid stora A och den andra personen letar reda på lilla a. När båda trycker in resp. knapp låter ljudet "Aaaaa" från utedasset. Detsamma gäller för varje bokstav i alfabetet, "Beee", "Ceeee" osv. Ljud som den rosa elefanten stod för i originalet.

Oasen

Placerat i mitten av parken finns en ca. 70 kvadratmeter stor oas där de fem myrorna och de fyra elefanterna vilar ut. Oasen består av en palm och två öar i vatten. Vattnet och öarna består av gummiassfalt. Här får besökaren sätta sig på elefanterna och leka och fantisera på egen hand. Elefanternas utseende bygger på Owe Gustafsons skisser.

Övrigt

I parken placeras två teveskärmar (Spök- och pusstunneln och Lugna hörnan) som visar valda inslag kopplade till den miljö som är närmast. Dvs. vid Spök- och pusstunneln sitter en skärm som visar originalet för den sketchen tillsammans med "Post, toalett, telefon" och "Femtusen kronorsfrågan" samt ytterligare inslag som förstärker och påminner besökaren om ursprunget.

Scenografi, aktiviteter, illustrationer etc. har tagits fram i samarbete med upphovsmännen.